

CO SE DĚJE VE ŠLECHTĚNÍ JARNÍ ŘEPKY?

What is Happening in a Spring Rapeseed Breeding?

Marian ŠPUNAR

Saaten-Union CZ s.r.o. a Rapool CZ s.r.o.

Summary: Company Rapool is dealing intensively with breeding of new cultivars of spring rapeseed, i.e. plastic and high-performance hybrids. In the Czech Republic there was in 2009 registered a first hybrid of name Sensor. Its yield potential in comparison with existing controls ranged at the level of 115%. Company Rapool prepared for season 2012 two new modern hybrids of spring rapeseed - Osorno and Achat.

Keywords: spring rapeseed, hybrid, yield, oil content

Souhrn Společnost Rapool se intenzivně věnuje šlechtění nových odrůd jarní řepky, především plastických a výkonných hybridů. V České republice byl v roce 2009 registrován první hybrid pod názvem SENSOR^H. Jeho výnosový potenciál ve srovnání se stávajícími kontrolami se pohyboval na úrovni 115 %. Pro sezónu 2012 připravila společnost Rapool dva nové moderní hybridy jarní řepky OSORNO^H a ACHAT^H.

Klíčová slova: jarní řepka, hybrid, výnos, olejnatost

Úvod

Pěstební plochy jarní řepky v České republice v roce 2011 dramaticky narostly na úroveň 25.000 ha. Důvodů bylo hned několik. Eminentní zájem olejářů o komoditu ze sklizně, vysoké ceny za řepku a v neposlední řadě také perspektiva vyšších výnosů v praxi, díky nové generaci odrůd jarní řepky. Na těchto plochách zaujaly hybridy a liniové odrůdy od společnosti Rapool ca. 60% podílu.

Registrace hybridů v České republice. Posledních 10 let se šlechtitelé ve společnosti Rapool intenzivně věnují tvorbě nových odrůd, především plastických a výkonných hybridů. Nová generace restaurovaných hybridů jarní řepky se začala prosazovat v praxi na trhu České republiky od roku 2009, kdy byl registrován 1. Hybrid pod názvem SENSOR^H. Jeho výnosový potenciál ve srovnání se stávajícími kontrolami byl enormní a pohyboval se ve 2-letém průměru na 115 %.

Následně byly do registračního řízení přihlášeny další moderní hybridy, především pak hybrid OSORNO^H a ACHAT^H. S touto generací moderních hybridů již nejsou v průběhu registračního řízení výjimkou výnosy převyšující 4 t po hektaru.

Co na to praxe? Rozhodující jsou však pochopitelně až výsledky v běžné praxi na provozních plochách. Za tímto účelem si zpracovala firma Rapool v tomto roce průzkum trhu v České republice se zaměřením na dosažené výsledky s hybridy Rapool a se zaměřením na jednotlivá agrotechnická opatření prováděná pěstiteli v průběhu vegetace. Letošní dosažené výnosy jsou na mnoha podnicích příjemným překvapením. Po sklizni bylo dotázáno celkem 29 pěstitelů, kteří dosahovali poměrně různorodých výsledků s výnosovou úrovní od 0,7 do 3,1 t/ha. Celkově bylo na těchto běžných plochách sklizeno 2573,1 t a dosaženo průměrného výnosu 1,83 t po hektaru.

Podobný avšak poměrně podrobnější a rozsáhlejší průzkum provedl dle našich informací i Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejin Praha. Zjištěný průměrný celorepublikový výnos byl však ve srovnání s průzkumem výsledků

dosažených s hybridy Rapool nepoměrně nižší a to na úrovni 1,58 t/ha, tedy o 15,8 % nižší průměrný výnos.

S ohledem na slibné výsledky praxe, především pak s hybridy Rapool jsme připravili pro zásev v roce 2012 kvalitní portfolio 2 moderních hybridů OSORNO^H a ACHAT^H.

OSORNO^H je novinkou v sortimentu jarních řepok. Jedná se o nově registrovaný hybrid v České republice pro zásev v roce 2012. Dosahuje krátkého kompaktního porostu s ranou sklizní. Je vhodný do všech oblastí pěstování a pro střední až středně pozdní termíny setí.

OSORNO^H je raný hybrid s výnosovým potenciálem značně převyšujícím výnosovou úroveň současných odrůd. Šlechtěním navazuje na první registrovaný hybrid v ČR, hybrid SENSOR.

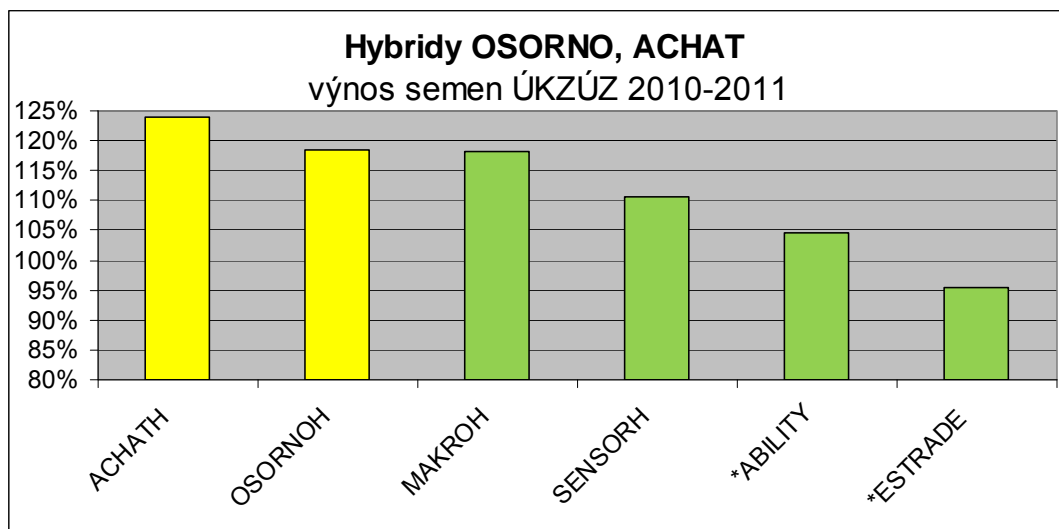
Druhou kvalitní alternativou hybridní jarní řepky je hybrid **ACHAT^H**, také novinka roku 2012. Dosahuje velmi vysokého výkonu ve výnosu semen a navíc disponuje velmi vysokou olejnatostí přes 48 %. Vyniká také vysokou odolností proti poléhání.

Nový robustní hybrid v sortimentu jarních řepok osnil již ve sklizňovém roce 2010. V pokusech ÚKZÚZ dosáhl 134% průměru kontrolních odrůd a posunul tak výnosy jarní řepky na hranici 4 t semen z hektaru!

V obsahu oleje dosahuje pro jarní řepku také rekordních hodnot: 48,8 % - ÚKZÚZ 2010, 42,3% - POP SPZO s jarní řepkou 2011.

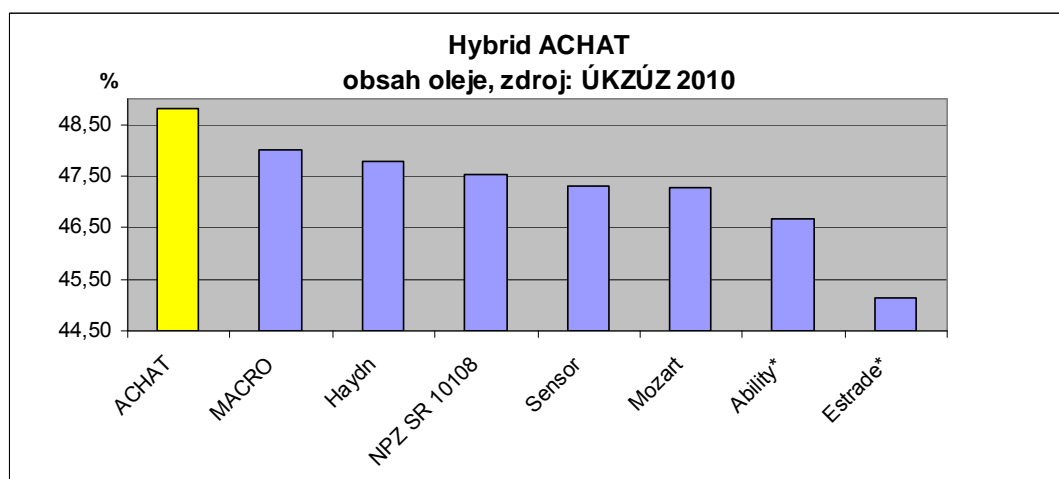
Doporučený výsevek u obou hybridů je 700 000 klíčivých semen na ha. Dovolují si konstatovat, že s novou generací moderních restaurovaných hybridů se v praxi skutečně otevírá prostor pro zajímavou náhradní alternativu k pěstování řepky ozimé. V případě rozhodnutí pro pěstování jarní řepky, doporučuji se obrátit na naši poradenskou službu nebo www.rapool.cz a dbát upozornění na specifika agrotechniky při jejím pěstování ve srovnání s řepkou ozimou. Všem pěstitelům přeji hodně zdaru.

Graf 1:

Zdroj: podklady pro registraci ÚKZÚZ 2010-2011
* kontrolní odrůdy

Graf 2:

* kontrolní odrůdy

Výsledky z praxe 2011 s Rapool hybridy jarní řepky v ČR

Průměrný výnos v ČR z 19. 330 ha, celkem za všechny odrůdy. Zdroj SPZO Praha	1,58 t/ha
Průměrný výnos Rapool hybridů v ČR z 1.403 ha. Zdroj Rapool CZ	1,83 t/ha
Přínos Rapool hybridů jarní řepky v praxi	>0,25 t/ha

Kontaktní adresa

Ing. Marian Špunar – jednatel Saaten-Union CZ s.r.o. a Rapool CZ s.r.o. <http://www.saaten-union.cz/kontakt/>